

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint.

Házasság.

Hivogatólag, csábitólag int felénk, eltikkadt vándorok felé nyájas pálmásziget a házasság. Az élet küzdelmei és furesaságai már megérlelték bennünk a tudatot, hogy csakis ott találjuk meg életünk jutalmát, a boldogságot, a célt érezzük már, hogy ez a mi hivatásunk és míg az egyik rész szomjas szívvel, vagy reális érdekek szemmel tartásával keresi életének párját, a másik rész már meg is találta, és ha a dolguk a maguk természetes rendje szerint folynának, nem volna egyéb hátra már, mint a házasság megkötése.

És most jön a nagy de. De nem házasodhatunk meg. Apró 6-800-1000 forintos hivatalnokok, tanítók, tanárok, avagy egyéb keresetet üző fiatal emberek vagyunk, akik egymagunkban még csak el tudunk lenni a fizetésünkkel, de családfenntartásra ezzel a jövedelemmel vállalkozni nem merünk. Érezzük, hogy a szegény házassággal olyan jármot veszünk nyakunkra, melyek sulya alatt mindinkább görnyedezni fogunk s minden egyes új

családtag új küzködést, új gondot fog hozni az apai örömök riasztó ellensúlyozása képpen. Példákból, elriasztó példákból merítjük a tanulságot. Az olyan házasság, mely nem egyéb mint a nélkülözések és lemondások folytonos láncolata, nem nyújthatja azt a boldogságot, melyért két egymást szerető szív eped. Szép a romantika, édes a szerelem, de a pozitív valóság mégis csak a legnagyobb ur.

Fiatal, 25-28 év közötti fiatal emberek vagyunk. Forr bennünk az ifju életerő, most vagyunk a legalkalmasabb az érzések befogadására, a szerelem energiájára. A természet törvényei szerint az a leghelyesebb ideje a házasság megkötésének. De mi mégsem házasodunk — ki vagyunk tiltva a paradicsomból. Nem látjuk biztosítottan ekzisztenciánkat és egy jobb jövő reményében küzdünk, törekszünk, dolgozunk, hogy el tudjuk érni azt a minimumot, amelyből családot lehet eltartani.

S mialatt dolgozunk, elszállnak fölöttünk az évek, öregszünk, testben és lélekben. S őszintén szólván hozzájárul ehhez az a körülmény is, hogy gyorsan, viha-

rosan él a mai ifjuság. S mire végre el tudjuk érni azt az évi jövedelmet s azt a biztos pozíciót, melyet a házasság bázisának tartunk, lelkünk megkopott, szívünk elszegényedett, fejünk megkopaszodott. Így állunk az oltár elé. O micsoda más, különb vőlegények lettünk volna mi 5-8-10 esztendő előtt, amikor csak 600 forint volt a fizetésünk!

Igy történik aztán, hogy igen sokan közülünk, akik 20-40-ik életévük között nősülnek, nem találják meg a házasságban azt a boldogságot és megelégedettséget, melyet kerestek.

S éppen így nem találják meg azok sem, akik fiatalon bár, de tisztán az anyagi érdek szem előtt tartásával lépnek az oltár elé. A leány, akiket szívük vonzalma huzza, rendszerint szegény, s mint ők hiszik, nem nekik való feleség. Ujsághirdetés, közbenjárás és egyéb üzleti uton keresnek és találnak olyan menyasszonyt, akinek hozományából telik három szobás lakásra és járulékaira. Megházosodnak és szívük hidegen marad, mikor az igent a pap előtt kimondják.

Általánosságban nem lehet azt állítani, hogy az érdekházasságok

T Á R C Z A.

A hajnal ébredése.

Irta: Pásztor Árpád.

Álmát aluszsza még az éjszaka,
Szendén csillog sok ezer csillaga . . .
Alszik a föld, a tenger és a szél,
Az erdőben nem rebben egy levél.
Az éji duvad is nyugodni ment . . .
Csend van ott fent és csend idelent.

Csak messze, messze . . . Távol keleten,
Lobban ki egy-egy csillag hirtelen.
Súpadt fény rezg a ködös fátylon át,
Felrezzenti az alvó éjszakát.
Kégnék lassan mind a csillagok,
Csupán csak a hajnaleszillag ragyog.
De nincsen lángja . . . Lassanként kihül,
Megtörve, búsan csillan messziről.
Sötét a föld . . . Ködös, sötét az ég . . .
Mindent belep egy fájó szürkesség.

Miért van az? Nem tudja senkisé,
Néha, néha az emberi szíven

Erőt vesz egy bús, fájó érzelem,
Szürke fátylát ránc vonja csendesen.

Nincsen kedvünk, hamvas, sötét a mult,
Hitünk kiégett, lelkünk megfakult.
Köröttünk nincs éj, napfény sem ragyog,
Nem vezetnek sugárzó csillagok.
Szívünk hervadt, mint őszi, tar vidék,
Köröttünk árnyék, ólmos szürkesség . . .
Nem bánt semmi. Nem mozgat semmimem.
A halál árnya nyugszik a szíven.

Nem tart soká! Egy szellő utra kel.
A szürkességbe életet lehel.
Ezer foszlányra omlik szét a köd,
Rózsás fény gyullad ki a föld fölött
A keleti égboltnak peremén
Biborsáv izzik . . . Talán a remény?
Halvány-vörös szín árny szertesét,
Éledni kezd az erdő, völgy, a rét,
Harmattól csillog minden kis levél,
A természet újra életre kel.
Mindén mosolygó, tiszta, fiatal,
Az erdőben csendülve zeng a dal.
Kiszáll fészkeből a dalos madár,
Kicsalta őt az első napsugár.

Csapong! Csapong! Hiszen övé a lég,
A magos, tiszta, fénylő messzeség.
Dala mindig vidámabb hangosabb
. . . És fönny az égen utra két a nap.

Csöndes dráma.

(Folytatás és vége.)

Husz éves korában Sempóiék férjhez adták Jolánt Bükk Lászlóhoz. A leány választása összeesett a szülők legtökösabb óhajásával. Laci, derék, komoly fiu volt külföldi főiskolákat járt és most jött haza, hogy a birtoka-kezelését átvegye. Hozzáadták tehát a lányt, csak azt kötvén ki, hogy a fiatalok hozzájok jöjjenek lakni.

A fiatal pár beköltözött az öreg házba, melyhez új szárnyat építettek, berendezvén modern pompával. A boldogság jött velük a Szempezi-kuriába. Az öregek saját ifjuságukat látták felülülva gyermekeikben; a fiatalok pedig szemléhették későbbi életük példáját. A talált otihont

boldogtalanok. Gyakran bekövetkezik, hogy az összekerült házaspár felek, meglévén bennük egymás kölcsönös becsülése és a vérmérséklet egyenlő erejű delezessége, összeszoknak és megszeretik egymást. De ez véletlen. Az érdekből házasodók legnagyobb része nem boldog, nem elégedett és míg csak a sir be nem záródik fölöttük, idegenek maradnak egymásra nézve. Nézzünk csak egyszer figyelő szemmel szét magunk körül, vessünk egy élesebb pillantást ismerőseink házi tűzhelyébe, látni fogjuk, hogy sok helyütt csak alig pislog az a tűz, a lelkek fanyarak, a szívek elfásultak. Ezek az emberek mind boldogok lehettek volna, ha nem a rideg számítás tanácsára hallgatnak.

A nők sorsa ebben a tekintetben még rosszabb mint a férfiaké. A boldogtalan házasságban legtöbbször a nőnek jut ki a nagyobb rész a boldogtalanságból, mert a férfinak több alkalm van szórakozást keresni a házi tűzhelyen kívül, kárpótolni azért, amit az oltár előtt elveszített. Ezer és ezer házaspár hordozza egész életén keresztül Hymen tövisszorosuját, a modern társadalom még sem akarja e megdőbentő tényből levonni a helyes következtetést. A leányos szülők, a leányok s a házasulandó fiatal emberek előtt egyaránt ott lebeg a sovárologva kergetett varázshatalom, a Mammon. Csak amikor elérik, akkor látják, hogy hamis utra tévedtek, hogy a pénz csak azt adja meg, amit vásárolni lehet. Így romlik meg a társadalom, így züllik el az emberiség.

Hol keressük ennek a nagy bajnak az orvoslását? Habár itt annyi a tényező, hogy mindazt

e házban, ami legfőbb java, legértékesebb, drága virága az életnek és a melyet az emberek oly gyakran taposnak el ostobán: A szeretet.

Egy évig tartott ez a derűs, szép élet. Ekkor Jolán beteg lett és egy fiú gyermeket szült. Az új élet egy régit kért váltságul. A fiatal asszony nem kelt fel többé. Meghalt gyermekágyban.

Egy szürke vidéki városban meghalt egy asszony. Fiatal, szép, gazdag volt igaz — de nem szenvedett sokáig és mindennap halnak meg asszonyok fiatalon. Az eset szomorú, a csapás súlyos — de hisz az idő segít és nincs seb, a melyre gyógyulás ne volna.

Az élet azonban gyakran megezáfolyja az utszéli böleselkedést.

A Sempei-ház békéjét Jolánnal temették el. A gyász nem tágitott többé a falak közül.

Szempeianét, a türelmes, okos nagy asszonyt az örüléstől féltették. Napokig nem volt eszméletnél. Azután a ház abba a szárnyába költözött, a hol a leánya meghalt. A régi kitűnő háziasszony nem törődik a háztartással, sem semmivel, a mi nem gyászát illeti. Mindennap sötét

el sem lehet sorolni. És azért orvosságot sem tudok ajánlani. Csak elkomorodva konstátalom és velem együtt minden gondolkodó elme és érző szív, hogy a modern életfelfogás tud itt segíteni. Az pedig messze van még és csak óriási rázkodtatások után fog bekövetkezni.

Addig is mi, férfiak és nők, akik rabjai vagyunk a szegénységnek, az uri módoknak, a szép ruhának és társadalmi követelményeknek, czélunkat tévesztve és meglegedetlenül járjuk a modern Golgothát.

H i r e k.

— **Urnep.** Gyönyörű idővel köszöntött reánk a katolikus világ egyik szép ünnepe, az Urnapja, melynek virradtát a kora reggeli órákban taraczk lövések jeleztek városunkban. A piacon felállított sátorok oltáraihoz a kellemes időben impozans néptömeg járult a körmenettel, azonban kár, hogy a szép magyar ének helyett németül hallottunk énekelni. Anynyira már haladhatott volna városunk, hogy templomában a német predikatiót és német éneket kiküszöböljék.

— **A Barcsi Sertéshizlalo Részvénnytársaság értekezlete.** Lapunk zárta előtt csak röviden emlékezhetünk meg a Barcsi Sertéshizlalo Részvénnytársaság e hó 16-án, szombaton délelőtt 11 órakor tartott értekezletéről, mely azon czélból tartatott hogy határozat, illetve megállapodás hozassék a kormány azon intézkedésére, mely szerint a barcsi sertéshizlalo állami felügyelet alatt álló kiviteli mintapiacvezető emelhető. Az értekezleten nagy számmal jelentek meg az érdekeltek, úgy helyből mint a vidékről, jelen volt ugyanis a többek közt a miniszter képviselőjében Ruisz Gyula, továbbá gróf Széchenyi Ferencz, gr. Széchenyi Géza, gr. Somssich

feketébe kikooszizik a temetőbe, a pompás márványemlékkel díszített sirhoz. Idehordja a tavasz virágait, a nyár gyümölcseit garmadába mind. Fájdalma kíváncsi pletyka tárgya már. Az emberek nem tudják megérteni, hogy van kétségbeesés, amely nem enyhül, van kin, a mely mindig oly égető, mint az első napon.

Az öreg Sempei unokájának él. Élete, reménysége, öregségének fénye oda. Csak sivárságot érez, csak a kötelesség tartja fönn. Nem remél, nem vár az élet-től semmit . . .

És oda élete az ifju férjnek is. Ő egész élete boldogságát temette el . . . Az ő vesztesége talán a legsúlyosabb.

Az emberek élnek, mozognak, cselekednek a többi ember között. — Békésen, esendesen, mint kisvárosban szokás. Ám szívük össze van tépve és görnyedten, összezúzva huzzák, mint mázsás ólomgolyót a megmérgezett élet irtózatosa kinját. . . .

Egy csendes dráma ez csupán, melyre lelkem, elszállván partjára a sárgahabu Kőrösnek, im visszaemlékezik.

Báttaszék Lajos.

Béla, Biedermann Ottó, Tassy Elemér, Báthor Elemér, ifj. Nádasy Kálmán, Kammerer N., Prinke Sándor, Meller Rudolf, Staubert Albert földbirtokosok s számos mások.

Az értekezletet gróf Széchenyi Ferencz id. elnök ünnepélyes szavakkal megnyitja, majd utánna Ruisz Gyula miniszteri kiküldött ismerteti a tervezett mintatelep előnyeit, fontosságát az ország közgazdaságára. Az értekezlet örömmel vette tudomásul a miniszter határozatát a barcsi hizlaldának mintapiacvezető való emelését illetőleg, azonban az ezt követő pénzaldozat hozatala körül több vita merült fel. Ugyanis az ujonnan létesítendő telep költségei 670.000 koronára van előirányozva, melyet a részvényesek nagy áldozatnak tartanak oly viszonyok mellett, midőn nem látnak annak gyümölcsötztetésére elég biztosítékot a nagyobb kiviteli piac hiányában, noha bírják az ígéretet, hogy az állam Austrián kívül Németországot is megfogja nyerni kiviteli piacvezető. Élénk vita fejlődött ki e felett, felszóltak nevezetesen Spur István mérnök, dr. Piszár Antal ügyvéd, Prinke Sándor földbirtokos, dr. Kriszt Béla ügyvéd, Fuchs Adolf kereskedő s mások. A vita eredménye az lett, hogy az értekezlet 6 tagu bizottságot nevezett ki gróf Széchenyi Ferencz elnök indítványára gróf Somssich Béla, Báthor Elemér, Spur István, Kremzir Mór, dr. Kriszt Béla és Meller Rudolf urakból, kiknek feladata az lesz, hogy az ország érdeklő gazda közönségét egyesülten a barcsi sertéshizlalo részvényeseivel, megnyerje az áldozathozatalra, a fontos közgazdasági czél keresztülviteléhez.

— **Uj kör.** Örömmel tapasztaljuk, hogy városunk csak halad a közművelődés terén, melynek legnagyobb bizonyítéka, hogy újabb és újabb körök létesülnek társadalmunk minden körében, mely körök nemes hivatásukat jól felfogva, évről-évre virágzóbbak lesznek, minden tag megtalálja benne bőven a szellemi szórakozást s ki-ki a maga körében foroghat. Van a telepi részen casinó, kerékpár-egyesület, társaskör; bent Barcsen régen fennálló olvasókör s ujabban e hó 14-én délután pedig egy iparkör is alakult „Barcsi Iparkör“ néven. Mint a többi körreinknek, úgy ennek is tekintélyes számu tagjai vannak már s bátran nézhet a jövő elé.

A csütörtöki alakuló közgyűlésen, — mely a Szüts féle vendéglőben folyt le — nagy számmal vettek részt az érdeklődők. A kör, melynek ideiglenes elnöke Szemann István volt, a következő tisztikaral alakult meg: Elnöknek, mintegy megtiszteltetésül egyhangulag nagy lelkesedéssel Kondrát Imre postamestert választották meg, ki e tekintetben, — miután pár napig távol volt — még nem nyilatkozott. Alelnök, Szemann István; pénztárnok Domián János; háznagy Obberitter Antal; jegyző Kugler János; könyvtárnok Dudás József. Választmányi tagok: Nikolics Jakab, Szenicza Ferencz, Hirschler Ferencz, Müller Károly, Simonkovic Mátyás, Bradics Dezső, Schlichter József, Bertus János, Nikolausz József, Selmeczy Ferencz. Póttagok: Fögler Miklós, Nagy Vilmos.

A közgyűlés megalakulás után nyom-

ban elhatározta egy, a jövő hóban megtartandó juniálist a kör javára, továbbá egy dalárda felállítását. Végül a közgyűlés köszönetet szavazott mindazoknak, kik a kör felállítása körül fáradoztak. Gyűlés után a tagok családtagokkal együtt, „jő bor mellett, cigánymellett,“ a késő éjjeli órákig maradtak együtt, a legszébb egyetértésben, a legvidámabb hangulatban.

— **A „Barcsi Olvasókör“ közgyűlése.** Fried Lajos elnök vezetésével érdekes közgyűlése volt mult vasárnap délután e hó 10-én a „Barcsi Olvasókörnek“. Ugyanis ekkor olvastatott fel a kör alapszabályainak módosítása Gróf Mihály olvasóköri jegyző által, mely alapszabályok a közgyűlésen dr. Piszár Antal s mások észrevételeivel még részben javítottak. A közgyűlésen élénk érdeklődés mellett nagy számmal vettek részt a tagok.

— **Juniális.** A babócsai „Iparkör“ saját pénztára javára gróf Somssich Béla angol parkjában zártkörű juniálist rendez. Beléptidij személyenkint 1 korona, családjegy 2 korona 40 fillér. Kezdeté délután 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a Stánezl György vendéglőjében fog megtartatni.

— **Halálozás.** Mély gyász érte főtisztelendő Reiner Gyula szuloki esperes plébanost, ugyanis forrón szeretett egyetlen testvéröccsére, Reiner Imre Henrik hivatalnok hunyt el rövid szenvedés után e hó 13-án 46 éves korában Budapesten. A megboldogultat testvérén kívül fiatal felesége, szül. Sarudy Mária, egy kis gyermeke s számos előkelő rokonság gyászolja. Temetés e hó 15-én ment végbe nagy részvét mellett. Áldás poraira!

— **Kerékpáros verseny.** A „Pécs-Baranyai Sport-Egyesület“ f. évi junius hó 17-én, vasárnap Pécsről Szigetvárra (35.8 km.) kerékpáros országúti házi versenyt rendez, melyre a sportegyesületeket s sportbarátokat meghívja. A versenyben csak a P. B. Sp. E. tagjai vehetnek részt. Indítás Pécsről fél 3 órakor a m. kir. honvéd hadapród iskolától. Cél: Szigetvár előtt levő fahidtól túl 100 lépés. Szigetvárott ünnepélyes fogadtatás lesz, este dijkiosztás és táncestély.

— **A sertésvész terjedéséről** ad hirt a földmívelési miniszteriumnak egy legujabb állategészségügyi kimutatása. Míg eddig a sertésvész csak helyenként elszórtan jelentkezett, addig sajnos az utóbbi időben nagyobb mérvben pusztít. Így az elmúlt héten 88-al emelkedett az inficiált községek száma, úgy, hogy most összesen 394 község van a sertésvészről fertőzve.

— **Raktár kimutatása** a magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank barcsi raktárainak. Készlet f. hó 1-én 145817 mm. 2135250 biztosítási érték. Beraktárlás f. hó 1-től 15-ig 43319 mm. 617700 biztosítási érték, összesen 189136 mm. 2752950 biztosítási érték. Kiraktárlás f. hó 1-től 15-ig 56264 mm. 799450 biztosítási érték. Készlet f. hó 15-én 132872 mm. 1953500 biztosítási érték. Részletezés: 46576 mm buza, 2066 mm. rozs, 8522 mm. zab, 70925 mm. tengeri, 560 mm. liszt, 4223 mm. különféle.

— **A tavalyi termés.** A földmívelési miniszter mostanában hozta nyilvánosságra hazánk tavalyi termésének po-

zitiv végeredményét. E szerint termett 1899-ben őszi buza 37,200.000 mm., tavaszi buza 1,200.000 mm., összesen termett tehát buza 38,400.000 métermázsá. Tengeriben esupán 29 400.000 métermázsát mutat ki, e szerint kukoriczában őszi deficiit van a megelőző termések ellenében.

— **A Thierry féle balsam s Ceati-folia kenőcs** oly kitűnő hatású gyógyszernek bizonyult, hogy annak egy házból sem szabadna hiányozni. A lapunkban foglalt Thierry féle gyógytár hirdetését ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

Irodalom.

— **Magyarország őstörténetéről** jelent meg újabban egy jeles mű. A jó tollu és erős itéletű történettudós. dr. Borovszky Samu irta. A népvándorlás történetéről szól, de azért magyar tárgyú könyv, hiszen a népvándorlás minden hulláma átvonult a mi hazánk földjén. Borovszky 20 év óta foglalkozik a népvándorlás történetével, miről számos tanulmánya jelent meg hazai és külföldi szakfolyóiratokban. Önálló kutatásait összefoglalva, átdolgozva s új tanulmányokkal kibővítve adta most közre e kötetben, mely a Nagy Képes Világtörténet (Szerk. Marezali Henrik.) IV. kötete. Nagy szeretettel merül egyes kiválóbb alakok rajzolásába, s sikerül is neki könyvét nemcsak a korok, hanem az egyének eleven rajzával is élénkké, vonzóvá s kedves olvasmányává tenni. A kötet pazarul el van árasztva illusztrációkkal; ezek közt is igen sok a magyar vonatkozású. Ott vannak például Attila-kinesének főbb edényei kitűnő kissebbített képekben. A színesek közül magyar tárgyú Lehel állítólagos kürtje és a pécsi cubiculum fal-festménye. Mind a kettő művészien van reprodukálva. — Nagybecsü dr. Goldziher Ignác jeles asseyja is az iszlámról. Ez a kitűnő orientalista, kinek művei Európa minden nyelvére le vannak fordítva, s kitársai egyhanguan választottak meg a keleti enciklopédia szerkesztőjévé, most adott először teljes áttekinthető képet az arabok vallásáról, melyről általán oly keveset tudunk, s azt is csak homályosan inkább keleti regék- és regényekből. A kötet mindenképen díszére válik irodalmunknak.

Megemlítjük, hogy az egész nagy vállalat 12 kötet lesz. Egy kötet ára díszkötésben 8 frt. Kapható — részletfizetésre is — a kiadó Révai testvéreknél (Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben.

— **„Gépiróklapja.“** Ilyen czímmel indult meg június 10-én az első e nembeli heti szaklap, mely a magyarországi gépirók, különösen pedig a gépirónők anyagi helyzetének változtatását tűzi ki célul, — kapcsolatban a gépirók országos egyesületének megalakításával. — Ha tekintetbe vesszük a gépirók és a gépirónők, illetve a kereskedelmi női alkalmazottak napról-napra gyarapodó számát és sehogyszem irigyelhető anyagi helyzetét, úgy bizony átláthatjuk, hogy az új lapnak van létjoga, sőt úgyszólván fontos érdek a lap megjelenése és fennmaradása. — Az egész

lap gépirással van írva, kiállítása csinos, tetszetős, tartalma fordulatos, változatos, előfizetési ára pedig hallatlanul csekély, egész évre 8 korona. — Szerkesztőség és kiadóhivatal VI. Andrassy-út 51.

— **A tanév vége közeledik,** a tanárok és tanítványok, de a szülők is kíváncsian lesik az eredményt, mely az egész év kitartó tevékenységét fogja vizsaszatükröztetni. Régi jó szokás, hogy a tanítványokat úgy egyes tanügybarátok, valamint az érdekelt szülők is szorgalmuk jutalmazásául megfelelő könyvekkel szokták megajándékozni. E részben a legnehezebb kérdésmindig az volt, hogy a serdülő leányok és a felnőtt ifjaknak mit adjunk a kezükbe. Két könyv jelent meg a mult év folyamán a könyvpiacra, melyek mindegyike e célnak szolgál. Az egyik Smiles S.: Étel és munka című angolból fordított műve, melynél különbet a felnőtt ifjak kezébe adni nem lehet. Az ifjuság bibliájának lehetne e művet nevezni. A fordítás. Dani Ede főgimn. tanár végezte. Ára a 30 ives kötetnek csak 1 frt. — A másik ajándékra alkalmas Dáni Edétől való. Fiatal, serdülő leányoknak van szánva, címe: „Gondolatok“. Elmékedések foglalata, mely a leányok gondolatvilágát nemesíteni van hivatva. Gyönyörű négy aquarell kép díszíti az egyes fejezeteket. Díszes bekötésben arany metszéssel ára csak 1 frt 60. kr. Mindkettő Lévai Mór kiadóhivatalában jelent meg és kapható Budapesten, IV. Egyetem utca 1. sz.

A

barcsi sertéshizláló telep átalakítására vonatkozó tervezetnek rövid ismertetése.

A telep jövőben két részből fog állani u. m. Elkülönítő telepből és Hizláló telepből.

Elkülönítő telep öt szakaszt foglal magában s minden szakasz hat aklot. Három-három akol képez egy-egy elkülönített csoportot, tehát egy szakasz két elkülönített csoportból fog állani.

Az aklok előtt van az előudvar munkás házzal; ez előtt pedig van a forgalom lebonyolításhoz szükséges folyosó, végében rakodóval és őrházzal.

Egy akol befogad 85 drb. sertést, tehát egy szakasz 510 drbot. Megfigyelési idő 28 nap s a tervezett ötszakaszos beosztás mellett minden hét végén 510 drb. sertés lesz az elkülönítőtelepből kiszállítható. Egy évben tehát az elkülönítőtelep átlagos forgalma 26,500 drb. leend, mely mennyiség azonban a kibővítés által fokozható lesz.

Az aklok, udvarok folyosók válaszfalai téglából készülnek s felületeik ezement habarcsal vakoltatnak. Az egész elkülönítő telep a talajtól számítva 2 20 m fallal fog körülvétetni.

Fedett részekben a fekhelyek 30 cm. mély homokréteggel borítottatnak, melynek alzata beton réteg leend. Többi területek kongó téglá burkolatot nyernek.

Fűösztők betonból készülnek. Ezen elkülönítő telepen lesznek az állatok állategészségügyileg megfigyelve s

innét az egészséges állomány 28 napi megfigyelés után a hizlalóba lesz szállítható, míg a hizlalásra nem alkalmas egészséges sertések a szuró feldolgozóba, beteg sertések pedig a Desinfectorba kerülnek értékesítés céljából.

Az elkülönítőtelephez csatlakozóan épül annak kiegészítőrésze a szuró-feldolgozó valamint a Desinfector.

Szuró feldolgozó telepen az esetrelétre leszurásra kerülő egészséges sertések dolgoztatnak fel eladásra. Két részből fog állani ugymint szuró-feldolgozó és hűtőből. Ötven darab sertésnek a naponkénti feldolgozására lesz berendezve. Sertés-husnak üzemszerű szállíthatására való tekintetből a telepnek kibővíthetése, már most figyelembe vétetett.

Beteg állatok, állati hulladékok feldolgozására szolgál a Desinfector telep, melynek szuróhelyiségében a beteg állatok feldaraboltnak s egylécsatorna közvetítésével magában a Desinfectorban gyűjtetnek össze, s ebben túlhevített gőzzel a zsirhuscsonat külön választva leend. Az ipari célokra alkalmas zsir hordókban, huspép és csont pedig porrá égetve mint csont liszt fog értékesítettetni.

Hizlaló telep a már létező helyén tervezetik megépítendőnek. Egyelőre kétegy-mástól teljesen elkülönített s fallal körülvett A) és B) szakaszból fog állani összesen 9000 drb. sertés befogadására. Szállások magtár padlással készülnek; utak udvarok valamint fekhelyek azon módon burkoltatnak mint az elkülönítő telepnél már ismertette lett. Mindkét szakasz mérleggel, laktanyával és órházzal fog felszereltetni. Az A) és B) szakaszokon kívül tervbe van véve még a) 6000 drb. sertés befogadására alkalmas C) és D) szakasz kiépítése is.

A telepeknek vízzel való bőséges ellátására vízvezeték fog épülni, még pedig tekintettel a várható fejlődésre, napi 850 m³ vízszolgáltatásnak megfelelő felszereléssel.

A telepeknek állategészségügyi rendes kezelhetése érdekében, a szennyes vizeknek csatornában való elvezetése iratott elő. Miután az állati ürüléknek Dráva folyóba való bevezetését törvény tiltja, ezért az vízzel feloldottan csatornában fog elvezetődni s öntözés céljaira felhasználtni.

Vasuti berendezés alapját az állategészségügyi előírás képezi, s abból kifolyólag a telepek között vasuti hálózat létesítetik.

Elkülönítő és hizlaló telepeken az állatoknak kezelése a következő módon fog történni:

Az állatok a beérkezési vágányon az elkülönítőtelep megfelelő szakaszának rakodója elé tolatnak wagonokban s ott kiraktározatnak s a szakasz egyik csoportjába tereltetnek. A beérkezés napjától kezdődik a megfigyelés és tart 28 napig. E huszonnyolc napon az állatokhoz bemenni a laktanyákban elhelyezett etetőknél valamint a m. kir. állategészségügyi közegeken kívül, nem lesz szabad senkinek. Elelem a kezelési vágányon külön e célra szerkesztett kocsikon fog a folyosóba szállíthatni innét pedig zárható falnyíláson keresztül az előudvarba beraktni, hol azt az etetők veszik kezelés alá. Megfigyelés elteltével az egészséges állatok a hizlaló telepre kerülnek s az oda-

való szállítás szinte vasuton fog történni ugyanezek külön e célra szerkesztett kocsikban. Hizlalótelep a kül közlekedés elől szinte el lesz zárva, de itt az eleség már a malommal és vágányokkal öszekötött magtár padlásokról vétetik a szakasz kezelő személyzete által. Feleknek belépése csak a m. kir. állategészségügyi hivatal engedélyével történhet meg.

Az új telep jövedelmezőségének megítélésére a következő adatok szolgálnak:

670,000 K.	
275,000 „	
945,000 „	
107,700 „	
168,090 „	
60,380 „	

vagyis a tőkének 639 százaléka.

E számításnál azonban nem vétetett figyelembe, hogy az átlagos forgalom tekintettel a szabad kivitelre, 20,000-nél minden esetre nagyobb leend, s hogy kormány intézkedéssel a kezelési költség tetemesen kisebbíthető lesz, szóval a tiszta jövedelem megállapításnál egyelőre a várha-

tó minimalis forgalom használtatott felalpnak:

Azonban a tiszta jövedelem emelkedni fog különösen akkor, ha a telep fejlődése a C) és D) szakaszoknak létesítését eredményezi, mivel a vízvezetési és csatornázási költség — mely már most a kibővített tehát a C) és D) szakaszok terjedelmének arányában fektetetik be, — jobban elosztódik.

A Bareson építeni tervezett sertés megfigyelő és hizlaló telepen az állategészségügyi felügyeletnek a földmívelésügyi m. kir. miniszterium kirendeltsége fogja gyakorolni s mert a telep adminisztratív kezelése valamint berendezése által a modern állategészségügyi követelményeknek mindenben megfog felelni, azért abból a sertéseknek szabad kivitele az osztrák tartományokba szerződésileg előre biztosított s remény van, hogy a német birodalom és az osztrák magyar birodalom között fennálló s három év múlva lejáró állatforgalmi szerződésnek megújítása alkalmával, a baresi új telepnek állategészségügyi berendezése, szinte előnyösen fog figyelemre méltatni.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

Csak ezzel a törvénysz. bej. védő jeggyel valódi.

London, Chief Office S.W. 48 Brixton Road.

Főraktárak:

Burmaun, Angol India. Agen. Zágráb. Algier.

Amsterdam, H. Sanders, Rokin 8.

Basel, Szt. Jánosgyógytár, W. Kratz.

Belgrád, Nikola A. Delini, gyógytár Mihály fejedelemhez, Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C.

Bologna.

Bruxelles, Pharmacie Ch. Delaere et Co.

Budapest, Török J. Dr. Egger L. és J.

Cairo, Cöln a. Rh., Noris.

Debreczen.

Eich, Luxemburg, Schmidt P., Gyógysz.

11-52.

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apicza“-védőjeggyel van ellátva. Föllumulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenocse

(csodakenocsenek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölsőlegessé teszi. E kenocsecel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esontszut, ujabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyító hatása mindenféle sebgyuladásánál.

Próbategy bérmentve 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenocseket s más efféléket.

Czím: A. Thierry, gyógyszertár és gyár a Védőangyalhoz,

Pregrada Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Issigee, Dordogne, Kopenhága, fabriken farma.

Milánó, A. Bertoloni.

Malmö, Sevrigge, Apot Lejonet.

Nantes, Pharmacie C. Fredet,

Nápoly Pa-lermo, Paris,

Pharmacie française, 1 et 3, Place de la Republique, Pharmacie Daprey, 11, Ruedes francs Bourgeois

Prága, Róma,

Corso, Agenzia del Policlinico.

Roubaix, Pharmacie F. Gerrath

Sarajewo. Szeged.

Temesvár. Trieszt.

Velence.

Vienne. Zürich.

Csak ezzel a törvénysz. bejegyzett védőjeggyel valódi.